

ZÁKON

ze dne 2010

o lobbingu a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o lobbingu)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Lobbing

Základní ustanovení

§ 1

(1) Tento zákon upravuje podmínky výkonu lobbingu, práva a povinnosti lobbisty a působnost orgánů veřejné moci týkající se lobbingu.

(2) Tento zákon se vztahuje na lobbing týkající se přípravy, projednávání a schvalování návrhů obecně závazných právních předpisů (dále jen „návrh předpisu“) a přípravy, projednávání a schvalování dokumentů plánovací, koncepční a strategické povahy (dále jen „dokument“) v působnosti orgánů veřejné moci; netýká se však návrhů předpisů nebo dokumentů, které jsou schvalovány krajem, obcí nebo městskou částí.

§ 2

(1) Lobbing je činnost, jejímž předmětem je

- a) lobbistický kontakt nebo
- b) pomoc k uskutečnění lobbistického kontaktu, zejména organizování a koordinování lobbistických kontaktů.

(2) Lobbistickým kontaktem je komunikace, jejímž cílem je ovlivnit rozhodování orgánů veřejné moci nebo proces, který rozhodování předchází, a dosáhnout vypracování, předložení, projednání, schválení, změny nebo doplnění návrhu předpisu nebo dokumentu.

(3) Za lobbistický kontakt se nepovažuje

- a) komunikace mezi veřejnými funkcionáři, orgány veřejné moci a jejich zaměstnanci,
- b) komunikace na jednání orgánů veřejné moci, včetně jednání v orgánech komor Parlamentu,
- c) komunikace na jednání orgánů politických stran a politických hnutí,
- d) komunikace prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků,
- e) komunikace při výkonu shromažďovacího práva¹⁾ nebo komunikace při stávce,
- f) uplatnění připomínky k návrhu předpisu nebo dokumentu během připomínkového řízení a komunikace týkající se takové připomínky v souladu s předpisy upravujícími připomínkové řízení,
- g) podání stížností²⁾ nebo petice³⁾,
- h) žádost o poskytnutí informace podle zvláštního zákona⁴⁾,

¹⁾ Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Např. § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Zákon č. 85/1990 Sb., o právu petičním.

⁴⁾ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

i) komunikace uskutečněná na jednání poradního orgánu vlády.

(4) Veřejným funkcionářem se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (dále jen „poslanec“),
- b) senátor Senátu Parlamentu České republiky (dále jen „senátor“),
- c) člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy, v jehož čele není člen vlády,
- d) předseda a inspektor Úřadu pro ochranu osobních údajů,
- e) předseda Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví,
- f) člen Rady Českého telekomunikačního úřadu,
- g) člen Rady pro rozhlasové a televizní vysílání,
- h) náměstek člena vlády a náměstek vedoucího Úřadu vlády.

(5) Lobbistou je osoba, která soustavně vykonává lobbying. Pokud osoba uskutečnila v rámci jednoho kalendářního čtvrtletí více než tři lobbistické kontakty, platí, že soustavně vykonává lobbying.

(6) Spřízněnou osobou je pro účely tohoto zákona

- a) osoba blízká⁵⁾ lobbované osoby nebo
- b) právnická osoba, včetně politické strany nebo politického hnutí, v nichž je lobbovaná osoba nebo její osoba blízká členem, společníkem, akcionářem nebo v jejichž orgánech je členem.

(7) Klientem je pro účely tohoto zákona osoba, v jejíž prospěch nebo na jejíž žádost lobbista vykonává lobbying; pokud lobbista vykonává lobbying z vlastní iniciativy nebo ve svůj prospěch, je klientem tento lobbista.

§ 3

Osoba, která vykoná lobbistický kontakt, je povinna před jeho vykonáním oznámit lobbované osobě, že jde o lobbistický kontakt a kdo je klientem. Pokud o to lobbovaná osoba požádá, je osoba, která vykoná lobbistický kontakt, povinna tyto skutečnosti potvrdit písemně.

Seznam lobbistů a práva a povinnosti lobbistů

§ 4

(1) Seznam lobbistů vede Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“). Ministerstvo zveřejňuje seznam lobbistů způsobem umožňujícím dálkový přístup. Ministerstvo dále zveřejní způsobem podle věty druhé elektronickou adresu, na niž se zasílají návrhy podle odstavce 2 a informace podle § 5 odst. 4.

(2) Lobbista je povinen se do deseti kalendářních dnů ode dne, kdy poprvé vykoná lobbying, zaregistrovat do seznamu lobbistů; zároveň s písemným návrhem na registraci zašle ministerstvu kopii návrhu elektronickou formou.

(3) Obsahem návrhu podle odstavce 2 je jméno, příjmení a místo trvalého pobytu lobbisty, jde-li o podnikající osobu, pak dále obchodní firma nebo název, právní forma, sídlo a identifikační číslo lobbisty, a pokud jde o právnickou osobu, dále jméno, příjmení a místo trvalého pobytu statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu. Obsahem návrhu podle

⁵⁾ § 116 občanského zákoníku.

odstavce 2 je dále jméno a příjmení fyzické osoby, která je s lobbistou v pracovním poměru, obdobném pracovněprávním vztahu nebo jiném právním vztahu, na základě kterého bude jménem lobbisty vykonávat lobbistický kontakt. Návrh podle odstavce 2 dále obsahuje údaj o členství v organizacích lobbistů, pokud takové členství existuje.

(4) Lobbista může v návrhu na registraci uvést též informace o tom, ve kterých věcech a na úrovni kterých orgánů vykonává nebo plánuje vykonávat lobbying, jakož i internetovou adresu, kterou používá k uveřejňování informací o své činnosti.

(5) Obsahuje-li návrh na registraci náležitosti podle odstavců 2 a 3, ministerstvo lobbistu zapíše do seznamu lobbistů a doručí mu potvrzení o zapsání do seznamu lobbistů.

(6) Pokud návrh na registraci neobsahuje náležitosti podle odstavců 2 a 3, ministerstvo písemně vyzve lobbistu, aby návrh na registraci ve lhůtě deseti pracovních dnů ode dne doručení výzvy doplnil. Pokud lobbista nedoplní návrh na registraci ve lhůtě podle věty první, ministerstvo lobbistu nezapíše do seznamu lobbistů; o nezapsání do seznamu lobbistů lobbistu písemně vyrozumí s uvedením důvodů.

(7) V seznamu lobbistů se uvedou

- a) identifikační údaje lobbisty v rozsahu podle odstavce 3 a informace podle odstavce 4, pokud je lobbista uvedl, a
- b) u každého lobbisty informace o sankcích uložených v souvislosti s výkonem lobbyingu.

(8) Lobbista je povinen oznámit ministerstvu změny skutečností a údajů podle odstavce 3 do čtrnácti dnů ode dne, kdy ke změně došlo.

§ 5

(1) Lobbista zapsaný v seznamu lobbistů má právo na vstup do objektů komor Parlamentu v souladu s pravidly stanovenými usnesením komory Parlamentu.

(2) Lobbista má právo účastnit se veřejných schůzí výborů, komisí a podvýborů obou komor Parlamentu za stejných podmínek jako zástupci hromadných sdělovacích prostředků. Lobbista má právo vystoupit s časově předem ohraničeným příspěvkem na jednání výboru, podvýboru nebo komise obou komor Parlamentu, navrhne-li to některý z členů těchto orgánů.

(3) Lobbista má právo požadovat, aby jeho stanovisko bylo věcně příslušným orgánem veřejné moci zveřejněno odkazem z internetových stránek orgánu veřejné moci; orgán veřejné moci je oprávněn požadovat úhradu nákladů.

(4) Lobbista zapsaný v seznamu lobbistů je povinen ministerstvu, v případě lobbistických kontaktů s poslanci mandátovému a imunitnímu výboru Poslanecké sněmovny a v případě lobbistických kontaktů se senátory mandátovému a imunitnímu výboru Senátu, oznamovat pravidelně, písemně i elektronickou formou, vždy do posledního dne kalendářního čtvrtletí za předcházející čtvrtletí seznam lobbistických kontaktů s uvedením

- a) doby a způsobu jejich uskutečnění,
- b) orgánu, v němž působí veřejný funkcionář nebo jehož zaměstnancem je osoba, u nichž uskutečnil lobbistický kontakt,
- c) jména a příjmení veřejného funkcionáře, pokud se lobbistický kontakt uskutečnil s veřejným funkcionářem,
- d) návrhu předpisu nebo dokumentu, kterého se lobbistický kontakt týkal,

e) seznamu klientů, v jejichž prospěch nebo na jejichž žádost byl lobbistický kontakt uskutečněn.

(5) Ministerstvo, mandátový a imunitní výbor Poslanecké sněmovny a mandátový a imunitní výbor Senátu zveřejní u každého lobbisty způsobem podle § 4 odst. 1 informace předkládané podle odstavce 4 do patnácti dnů ode dne, do kterého měly být lobbistou oznámeny, případně do patnácti dnů ode dne, kdy byly oznámeny opožděně.

(6) Oznámení podle odstavce 4 se podávají na formuláři, jehož strukturu a formát stanoví Ministerstvo vnitra vyhláškou.

§ 6

Povinnosti veřejných funkcionářů

(1) Veřejný funkcionář nesmí vykonávat lobbying, nesmí být s lobbistou v pracovním poměru, obdobném pracovněprávním vztahu nebo jiném právním vztahu, na základě kterého by byl povinen postupovat podle pokynů lobbisty, jednat jeho jménem nebo vykonávat jinou činnost pro lobbistu za odměnu pro sebe nebo spřízněnou osobu. Veřejný funkcionář nesmí přijmout nebo dát si zprostředkovat nebo slíbit od lobbisty jakoukoli výhodu, a to ani po skončení své funkce, ani uzavřít s ním smlouvu o půjčce, o úvěru nebo obdobný právní vztah, způsobilý zastřít poskytnutí výhody.

(2) Veřejní funkcionáři oznamují ministerstvu, poslanci však mandátovému a imunitnímu výboru Poslanecké sněmovny a senátoři mandátovému a imunitnímu výboru Senátu, do patnáctého dne následujícího měsíce za předcházející čtvrtletí písemně i elektronickou formou svůj pracovní program.

(3) Pracovním programem se pro účely tohoto zákona rozumí časový rozvrh pracovních schůzek, na nichž došlo k osobnímu lobbistickému kontaktu, s uvedením jména lobbisty a klienta, místa a data schůzky a s uvedením předpisu, dokumentu nebo jiné věci, již se schůzka týkala. Povinnost zveřejnit informace o pracovní schůzce se nevztahuje na informace, které se podle zvláštního zákona nezpřístupňují⁶⁾.

(4) Oznámení podle odstavce 2 se podávají na formuláři, jehož strukturu a formát stanoví Ministerstvo vnitra vyhláškou.

(5) Ministerstvo, mandátový a imunitní výbor Poslanecké sněmovny a mandátový a imunitní výbor Senátu zveřejní oznámení podle odstavce 2 způsobem podle § 4 odst. 1 věty druhé do patnácti dnů ode dne, kdy mu bylo oznámení doručeno.

Sankce

§ 7

(1) Lobbista se dopustí přestupku, pokud

- a) nesplnil povinnost podle § 4 odst. 2,
- b) porušil povinnost podle § 4 odst. 8,
- c) neuvedl nebo nezveřejnil ve stanovené lhůtě údaje podle § 5 odst. 4 nebo uvedl zjevně nepřesné, neúplné nebo nepravdivé údaje nebo

⁶⁾ § 7 až 12 zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

d) porušil zákaz podle § 6 odst. 1.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč nebo zákaz činnosti do 5 let.

(3) Při stanovení výše pokuty se přihlíží k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu a okolnostem jeho spáchání, k významu a rozsahu jeho následků, době trvání protiprávního jednání a ke skutečnosti, zda se odpovědná osoba přičinila o odstranění nebo zmírnění škodlivých následků.

(4) Přestupky podle odstavce 1 projednává v přenesené působnosti obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jejímž územním obvodu má lobbista trvalý pobyt. V řízení se postupuje podle zákona o přestupcích⁷⁾ s výjimkou jeho § 84 až 87, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(5) Pokuty uložené za přestupky podle odstavce 1 vybírá a vymáhá orgán, který je uložil; příjem z pokut je příjmem rozpočtu obce, jejíž orgán pokutu uložil.

(6) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

(7) O uložení sankcí informuje orgán, který sankci uložil, ministerstvo.

§ 8

(1) Každý má právo písemně sdělit ministerstvu, popřípadě mandátovému a imunitnímu výboru Poslanecké sněmovny nebo mandátovému a imunitnímu výboru Senátu, skutečnosti, které nasvědčují o nepravdivosti nebo neúplnosti údajů uvedených v seznamu lobbistů a ve zveřejněných oznámeních lobbistů a veřejných funkcionářů; sdělení lze podat též v elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě. Orgán podle věty první do 30 dnů ode dne obdržení sdělení písemně oznámí tomu, kdo sdělení podal, jak bylo s jeho sdělením naloženo; bylo-li sdělení učiněno v elektronické podobě, lze odpovědět též tímto způsobem.

(2) Ministerstvo, mandátový a imunitní výbor Poslanecké sněmovny nebo mandátový a imunitní výbor Senátu, pokud se z dostupných informací dozví, že se lobbista nebo veřejný funkcionář dopustil jednání, které má znaky přestupku, oznámí takovou skutečnost bezodkladně příslušnému orgánu, který je oprávněn přestupek projednat.

(3) Ministerstvo zveřejní v seznamu lobbistů uloženou sankci s informací, za porušení jaké povinnosti byla uložena. Ze zveřejnění podle věty první musí být zřejmé, kterého lobbisty se uložena sankce týká.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o střetu zájmů

§ 9

Zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění zákona č. 216/2008 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb. a zákona č. 350/2009 Sb., se mění takto:

⁷⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

1. V § 5 odstavec 2 zní:

„(2) Veřejnému funkcionáři uvedenému v § 2 odst. 1 písm. l) a m), který působí v řídicích, dozorcích nebo kontrolních orgánech podnikající právnické osoby, pokud v ní kraj nebo obec nebo jimi ovládaná osoba má podíl nebo hlasovací práva, nenáleží za tuto činnost odměna.“.

2. V § 9 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Oznámení podle odstavce 1 je o svých činnostech povinen učinit nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku obdobně asistent poslance nebo senátora.“.

3. V § 23 odst. 1 se tečka na konci nahrazuje čárkou a doplňují se písmena e) až h), která včetně poznámky pod čarou č. 9a znějí:

- „e) nezveřejnil ve stanovené lhůtě pracovní program podle zvláštních předpisů o lobbingu^{9a)} nebo v něm uvedl zjevně nepřesné, neúplné nebo nepravdivé údaje,
- f) vykonává lobbing podle zvláštních předpisů o lobbingu^{9a)},
- g) je s lobbistou v pracovním poměru, obdobném pracovněprávním vztahu nebo jiném právním vztahu, na základě kterého by byl povinen postupovat podle pokynů lobbisty, jednat jeho jménem nebo vykonávat jinou činnost pro lobbistu za odměnu pro sebe nebo spřízněnou osobu podle zvláštních předpisů o lobbingu^{9a)},
- h) vykonává činnost pro lobbistu za odměnu pro sebe nebo spřízněnou osobu podle zvláštních předpisů o lobbingu nebo přijme nebo si dá zprostředkovat nebo slíbit od lobbisty jakoukoli výhodu, byť i po skončení své funkce, nebo uzavře s lobbistou smlouvu o půjčce, o úvěru nebo obdobný právní vztah, způsobilý zastřít poskytnutí výhody^{9a)}.

^{9a)} Zákon č. .../2010 Sb., o lobbingu a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o lobbingu).“.

§ 10

Přechodné ustanovení

Asistent poslance nebo senátora učiní oznámení podle § 9 odst. 3 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění tohoto zákona, poprvé za rok 2010.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny

§ 11

Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění zákona č. 47/2000 Sb., zákona č. 39/2001 Sb., zákona č. 78/2002 Sb., zákona č. 192/2002 Sb., zákona č. 282/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 482/2004 Sb., zákona č. 167/2005 Sb., zákona č. 205/2006 Sb., zákona č. 573/2006 Sb., zákona č. 162/2009 Sb. a zákona č. 402/2009 Sb., se mění takto:

1. V § 86 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Pokud se na přípravě návrhu zákona podílely i jiné osoby než navrhovatel, obsahuje důvodová zpráva též seznam těchto osob, který obsahuje jméno a příjmení osoby a obchodní firmu nebo název a právní formu právnických osob, u nichž je osoba zaměstnána, jejichž je společníkem nebo v jejichž orgánech působí.“.

2. V § 94 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Pozměňovací návrh musí být odůvodněn a musí obsahovat náležitosti návrhu zákona podle § 86 odst. 3 věty čtvrté.“.

ČÁST ČTVRTÁ ÚČINNOST

§ 12

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2010.